

MUZEJSKI VJESNIK 7

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšček, Branimir Šimek (tehnički urednik)
Vladimira Pavić

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 7 — OŽUJAK 1984.

GOD. VII

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ:

ZAVIČAJNE ZBIRKE

— Franjo Horvatić: Zavičajne muzejske zbirke i problemi kadrova	3
— Zorko Marković: O stanju muzejskih zavičajnih zbirki i problemima u vezi s njima	4
— Marijan Špoljar: Diskusija o muzejskim zbirkama	6
— Martin Matiščin: O osnivanju i djelovanju zavičajnog muzeja Virje	8

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

— Dragutin Feletar: Za optimalniju mrežu muzeja u sjeverozap. Hrvatskoj	13
— Ivanka Štager: Stalni postav »Tito Varaždinu — Varaždinu« u Gradskom muzeju Varaždin — Odjelu Muzej narodne revolucije	19
— Dragutin Feletar: Kiparski atelier — radionica i učionica	22
— Jasna Tomičić: Obnova muzeja narodne revolucije	25
— Ljerka Šimunić: Suradnja Gradskog muzeja Varaždin i varaždinske industrije svile, konfekcije i kišobrana	27
— Jasna Tomičić: Stari grad	31
— Marijan Špoljar: U povodu izložbe »Tri situacije«	32
— Miroslav Klemm: O djelovanju galerije »Disk kočnice« u tvornici disk kočnica SOUR »Varteks« u Varaždinu	36
— Željko Tomičić: Međunarodni znanstveni simpozij ranosrednjevjekovne arheologije u Nitri	38

STRUČNI ČLANCI

— Božidar Gerić: Bilješke o rekognosciranju i iskapanjima arheoloških terena u bjelovarskom kraju 1983. godine	45
— Zoran Homen: Pokusno sondiranje na ranosrednjevjekovnoj nekropoli u Popovcu	49
— Zorko Marković: O nekim nejasnim pitanjima kronologije brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj	52
— Željko Tomičić: Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja područja Međimurja u razdoblju od 1972 — 1982. (I)	56
— Marina Šimek: O važnom paleontološkom nalazu nedaleko Ludbrega	65
— Prilog: Metoda gipsanja in situ	72
— Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Jurju u Trnju	81
— Željko Tomičić — Josip Vidović: Pokusna arheološka istraživanja naselja Goričan tijekom 1983. godine	84

— Josip Vidović — Željko Tomičić: Arheološka istraživanja u Goričanu 1983. godine	88
— Josip Vidović: Nastavak istraživanja perioda starijeg željeznog doba na lokalitetu Goričan '82	93
— Miroslav Klemm: Nekoliko planova Varaždina iz vlasništva Gradskog muzeja Varaždin	98
— Tomislav Đurić: Zaboravljena gotika Hrvatskog Zagorja — Sv. Jakov na Očuri	107
— Antun Stišćak: O jednom broju logoraša »Danice«	109
— Josip Fluksi: Dalmatinski narodni nakit u fundusu muzeja grada Koprivnice	113
— Josip Fluksi: Naprava za lov jazavaca	121
— Libuše Kašpar: Etnološka bibliografija novinskih članaka	122

VIJESTI

— Zorko Marković: Vrijedna knjiga o spomenicima kulture istočne Hrvatske	131
— Dragutin Feletar: Deveto izdanje Podravskog zbornika	133
— Dragutin Feletar: Monografija o Draganu Gažiju	131
— Dragutin Feletar: Dokumentirano kazivanje o NOB-u	135
— Tomislav Đurić: Prilozi za povijest varaždinskog bankarstva	136
— Vladimira Pavić: Deseti kongres Saveza Društava muzejskih radnika Jugoslavije	137
— Zorko Marković: Sastanak muzealaca Slavonije i sjeverozapadne Hrvatske	137
— Vladimira Pavić: Izbor zaštićene građe iz fundusa MMC	138
— Željko Tomičić: Afrička lovačka zbirka dr Zdravka Pečara u Muzeju afričke umetnosti u Beogradu	139
— Antun Kozina: Akcije muzeja 1983. godine — Likovne i druge izložbe u Krapini	140
— Ljubica Duić-Jovanović: Osnovan književni klub	144

AKCIJE	147
------------------	-----

Autor novog postava s temom »Tito Varaždinu — Varaždin Titu« je kustos ovog odjela Ivanka Štager. Likovno rješenje izvedeno je prema ideji kustosa Galerije slika Darka Sačića, dok je fotograf muzeja Davorin Puttar izradio najveći dio fotografija. Svi radnici muzeja uključili su se u završne radove, koji su obuhvaćali čišćenje prostora, vraćanje stalnog postava u I. kat te postavljanje novog postava.

Jedna akcija i jedan veliki zadatak Gradskog muzeja Varaždin uspješno je završen. Ipak, mora se naglasiti, da to ne bi bilo moguće bez svesrdne pomoći cijele društveno-političke zajednice. Akcijom je koordinirao Odbor za provedbu obnove i sanacije objekta na čelu s Ivicom Grabarom. U Spomen knjizi nabrojeni su svi potpisnici SAS-a za obnovu Muzeja. Svaki od njih pripomogao je izvršenju ovog programa. Među njima treba posebno naglasiti SO Varaždin, Izvršno vijeće SO Varaždin, Općinsku konferenciju SKH, Općinsko sindikalno vijeće, SUBNOR općine Varaždin, a među radnim organizacijama SOUR Varteks, PPK »Koka«, Elektra, Parkovi, Mundus Florijan Bobić, »Varaždinka« i dr.

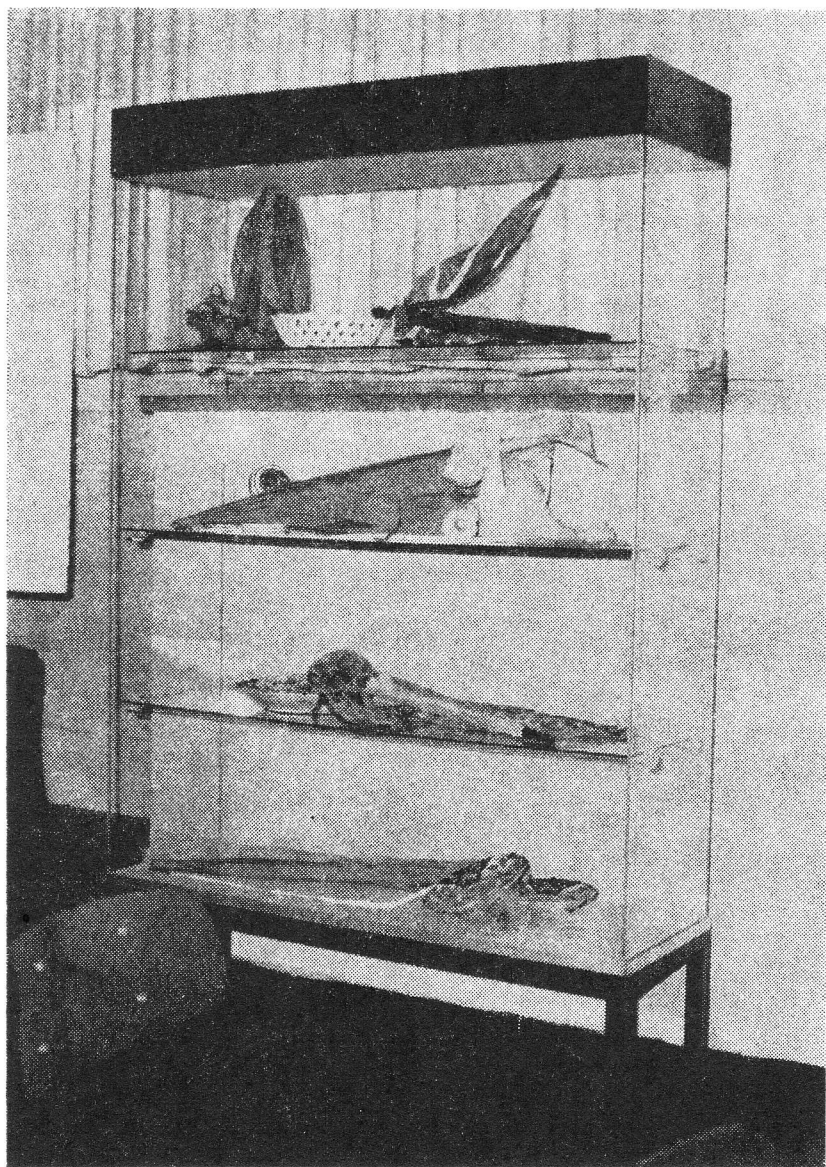
Sada izložbeni prostor Muzeja narodne revolucije obuhvaća bližu 700 m². Narednih godina mora se pristupiti modernizaciji stalnog postava u I. katu i tiskati Vodič stalnog postava.

Ovako obnovljeni Muzej narodne revolucije treba postati živi centar okupljanja mladih naraštaja i jezgro, gdje će stjecati dodatna saznanja o novijoj povijesti naše regije. Adaptirajući ovaj objekat dostojno je prezentiran jedan spomenik kulture (prva varaždinska gimnazija) u najjužoj jezgri grada, a novom postavom izražena je zahvalnost najdražem gostu Varaždina, predsjedniku Republike Josipu Brozu Titu.

Ljerka Šimunić, Gradski muzej Varaždin

SURADNJA GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN I VARAŽDINSKE INDUSTRIJE SVILE, KONFEKCIJE I KIŠOBRANA

Prateći djelatnost naših radnih organizacija primjetili smo, da većina od njih ne vodi gotovo nikakvu brigu o očuvanju najvrednijih proizvoda svoje djelatnosti. Istovremeno, sve je više muzejskih postava u okviru tvorničkih krugova koje prezentiraju povijesni razvitak tvornice i presjek njezine proizvodnje.

»VIS« sindikalna dvorana, iz proizvodnog programa »VIS-a«

To su razlozi koji su nas ponukali da pokušamo spasiti barem dio proizvoda naših tvornica za budućnost i postepeno stvarati jezgru jednog budućeg specijaliziranog, industrijskog, muzejskog fonda.

Ideja nije nova, prisutna je već nekoliko godina u krugu Muzeja, ali je do njenog ostvarenja došlo tek nedavno. Sa RO »VIS« postoji višegodišnja plodna suradnja u vidu pokroviteljstva, organizacije manjih izložbi u krugu tvornice i nekih drugih manje više uspješnih akcija, te su tako stvoreni uvjeti za jednu određeniju i potpuniju suradnju. RO »VIS« interesantna je po još jednom aspektu. Naime, na varaždinskom području tekstilna industrija tradicionalno je prisutna već puna dva stoljeća, a o tom periodu nema nikakvih sistematski sakupljenih podataka, niti materijala. Stoga je krajnje vrijeme da se počne ozbiljno skupljati sve što je još moguće prikupiti: stare strojeve i alate starih pogona, stare proizvode, fotografije, plakete, nagrade, dokumentaciju, sve što bi omogućilo stvaranje slike o povijesnom razvitku »VIS-a« kroz protekli period, ali što bi istovremeno i dalo sliku tekstilne industrije varaždinskog kraja, s postepenim uključivanjem drugih radnih organizacija u prvom redu Varteksa, Vartilena i drugih srodnih djelatnosti.

S konkretnim akcijama započelo se 1982. godine, kada je potpisan »Samoupravni sporazum o vršenju muzejskih usluga« između RO »VIS« i Gradskog muzeja Varaždin. SAS-om su regulirane međusobne obaveze, s posebnim naglaskom na praćenju kolekcija tekstila i odabiranju najtipičnijih primjeraka i njihovo inventiranje, katalogiziranje, izradu negativa i pohranu u muzejske depoe, dok se ne uspiju osigurati adekvatni prostori unutar same tvornice.

Uz pažnju posvećenu tekućoj proizvodnji, sakupljali bi se stari proizvodi i strojevi uz suradnju stručnih »VIS-ovih« radnika. Sezonske kolekcije modela iz proizvodnog programa »VIS-a« izlagale bi se u prostorima »VIS-a«, kao i muzejske izložbe.

U toku 1982. i 1983. godine osiguran je prostor za pohranu sakupljenih predmeta u Galeriji slika, nabavljeni su ormari za spremanje konfekcije i galanterije, a u Sindikalnoj dvorani »VIS-a« montirane su vitrine za izložbe.

Međutim, prilikom sakupljanja proizvoda ukazale su se prve poteškoće. Uspjelo je sakupiti oko šezdesetak predmeta, uglavnom galanterije (muških i ženskih šalova i marama, kravata), sky modele jesen-zima 1983/84., nekoliko starijih, interesantnih modela kravata, starih uzoraka potstavnih tkanina i nešto propagandnog materijala. Međutim, sve je to u dosta skromnom broju s obzirom na mogućnosti. Razlog leži u slaboj organiziranosti same akcije sakuplja-

nja, odnosno u premaloj suradnji kustosa Muzeja i ovlaštenih radnika »VIS-a«.

Problem nastaje u trenutku ulaska u skladište ili pogon određenog OOUR-a, tom je prilikom obično potrebna dozvola ulaska odgovornog rukovodioca, kod izbora modela također je izostala suradnja, jer kustos mora neke podatke dobiti od radnika »VIS-a« kao što su: plasman određenog proizvoda na tržištu, kvaliteta, dizajn, upotreba novih materijala ili detalja i slično.

Slijedeći problem je u iznošenju izabranih modela izvan tvornice da bi se pohranilo u muzejski depo, a prije toga stručno obradilo prema muzejskim standardima.

Prisutnost kustosa u svim pogonima, OOUR-ima, radnoj zajednici morala bi biti gotovo svakodnevna pojava, sama po sebi razumljiva i posve normalna za sve radnike tvornice. Jedino na taj način bilo bi moguće skupiti što više značajnih informacija dragocjenih u narednom periodu prilikom obrade građe, sistematizacije datiranja itd. Pri tom su veliki izvor informacija stari radnici godinama zaposleni u »VIS-u«, koji osim podataka o prijašnjim uvjetima, načinu rada, radnom vremenu, često posjeduju i stare proizvode, fotografije i ostalo.

Zbog tih poteškoća, ali i zbog nastavka daljnje suradnje, obavljen je u prosincu prošle godine jedan razgovor između direktora »VIS-a« i Gradskog muzeja. Od strane Gradskog muzeja podnesen je Izvještaj o radu u toku 1983. godine, i Plan rada za 1984. godinu s prijedlozima o funkcionalnijem odvijanju akcija vezanih za sakupljački dio posla.

Svakako će i u daljnjem radu biti poteškoća, grešaka, perioda s boljim i lošijim rezultatima, ali je svakako bitno da su stvoreni osnovni uvjeti za stvaranje jedne buduće zbirke, a mislim da nije pretenciozno spomenuti i jedan budući industrijski muzej koji bi prezentirao javnosti tekstilnu proizvodnju od njenih početaka do današnjih dana i tako kroz moto »pokazati kako se radilo nekad, a kako danas« vršio obrazovnu i informativnu funkciju.

Osnovni uvjeti su postignuti: osiguran je materijal, prostor i stručni kadar. Na nama je da sistematskim sakupljanjem stvorimo vrijedan fundus, obradimo ga i prezentiramo javnosti. Svakako bi bilo idealno kad bi jednog dana bio osiguran prostor unutar tvorničkog kruga, te bi muzejski fond postao dio tvorničke cjeline.